

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Сілезька академія, Польща
Комунальний заклад «Професійно-технічне училище № 2»
Дніпровської міської ради

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

Збірник наукових праць IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20 травня 2025 року

Запоріжжя, 2025

УДК 004:[378+001](062.552)

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 16 від 03.06.2025 р.)

Редакційна колегія:

Фалько Н. М. – доктор психологічних наук, доцент;
Осадча К. П. – доктор педагогічних наук, професор;
Круглик В. С. – доктор педагогічних наук, професор;
Полякова Л. І. – кандидат історичних наук, доцент;
Муртазієв Е. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Чорна А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Сіциліцин Ю. О. – доктор філософії, старший викладач.

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені Богдана Хмельницького). Випуск 14. Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2025. 576 с.

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам цифрової трансформації суспільства та окремих сфер його функціонування, а також інноваційного розвитку освіти. Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, аспірантам та студентам.

У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

© Автори публікацій, 2025

ЗМІСТ

Секція І

ШЛЯХИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ: ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, РЕСУРСИ

Білокопитова М. О., Волобоєва А. О., Островська К. В.

Роль лінгвістичних додатків у викладанні іноземних мов 16

Борисенко О. М.

Професійна підготовка майбутніх фахівців, зокрема авіаційної галузі: сучасні тенденції та виклики 19

Владика В. С., Лобода Є. А.

Шляхи інноваційного розвитку освіти: технології, методики, ресурси 21

Гаркушка Д. Ю.

Інструменти STEM-технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів професійного навчання 24

Гасанова Ш. І., Іванова Н. Г.

Логотип як полісеміотичний текст у цифровому лінгводидактичному просторі: освітній сайт з іспанської мови SPANISHBOOM.COM 29

Гузь А. М.

Вплив знань з безпеки життєдіяльності на психофізіологічну готовність курсантів до плавальної практики 33

Давидюк А. В.

Тренінг для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О «Використання відкритого програмного забезпечення у професійно-технічній освіті» 36

Дерстуганова Н. В.

Гармонізація освітніх структур в Європі: досвід України в окресленні переліку загальних компетентностей 43

Євлах М. О.

Формування медіаграмотності в професійній підготовці цифрових технологів: світові підходи 47

Захарова К. Ф.

Інноваційні підходи до викладання дисципліни «Економічна демографія»: технології, методики, ресурси 52

Каркоцький І. О.

Методи формування в бакалаврів з професійної освіти здатності до застосування тренінгових технологій навчання56

Качур А. Д.

Підходи до розробки індивідуальної освітньої траєкторії майбутнього фахівця..... 61

Комарницький К. С.

Аналіз засобів формування компетентності з кібернетичної безпеки, які можна використати під час навчання інженерів-програмістів68

Конюхов С. Л., Крашеніннік І. В.

Методика колаборативного навчання баз даних у закладах вищої освіти72

Коровець Х. І., Дем'янюк А. В.

Роль гри у розвитку дітей дошкільного віку79

Кумейко В. В.

Моделювання процесу впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у змішане навчання для підвищення професійної компетентності ІТ-фахівців82

Меркушева А. А.

Організація змішаного освітнього процесу з графічного дизайну з урахуванням стилів навчання студентів.....85

Міщенко І. Д.

Інтеграція наскрізної практичної підготовки бакалаврів з цифрових технологій у професійній освіті на засадах студентоцентрованого підходу.....89

Молчанова К. К., Лупаренко С. Є.

Вплив віртуального простору на формування англійського сленгу.....93

Мороз М. В.

Сучасні інструменти та стратегії для інноваційного розвитку освіти96

Наурук І. М., Верчак О. Є.

Аналіз сучасних тенденцій у навчанні програмуванню в закладах загальної середньої освіти.....100

Омельченко П. С., Мірошніченко О. М. Інноваційна діяльність сучасного педагога: формування нового освітнього середовища.....	104
Павлига П. Д. Формування політики використання хмарних сервісів в навчальному процесі закладів вищої освіти України.....	107
Попова В. М. Тренінг для формування емпатії та саморегуляції студентів через призму об'єктно-орієнтованого програмування.....	111
Розумейко Н. О. Методика оцінювання навчальних досягнень бакалаврів спеціалізації «Цифрові технології» під час комплексного кваліфікаційного іспиту	115
Ройко Л. Л. Використання комп'ютерного тестування при викладанні вищої математики	123
Сидорчук Р. Д. Сучасні зарубіжні підходи до формування інформаційно-цифрової компетентності IT-фахівців через проектне навчання.....	127
Синеруб А. Ю., Дем'янюк А. В. Модернізація дошкільної освіти: інноваційні підходи в умовах сьогодення.....	130
Соболев Д. О. Формування здатності до професійної мобільності у здобувачів вищої освіти у процесі навчання програмування	133
Солошенко-Задніпровська Н. К. Цифрова гейміфікація як тенденція розвитку іншомовної освіти.....	139
Староста В. І. Академічне (не)дистанційне консультування: погляди учасників освітнього процесу	143
Стасюк Т. Є., Дем'янюк А. В. Розвиток навичок предметно-практичної діяльності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної групи закладу дошкільної освіти.....	150
Столяр Д. Б., Лаврів Л. П. Використання штучного інтелекту для створення інтерактивних симуляційних сценаріїв	152

Цьомик В. С., Сидорак М. С., Білоус І. І. Психоемоційне напруження серед працівників закладів початкової освіти: вплив на безпеку та профілактика	155
Устенко А. О. Досвід застосування штучного інтелекту при вивченні вищої математики	158
Ушакова-Кирпач І. М., Клепачов В. С. Особливості впливу hard та soft skills на розвиток підприємницьких навичок	163
Фалько О. М., Круглик В. С. Методи формування в бакалаврів з професійної освіти готовності до застосування технологій навчання у співробітництві	166
Чихун В. А. Зарубіжний досвід розробки гейміфікаційних стратегій у навчанні фахівців з цифрових технологій	171
Шапкін В. Є., Заздравнов А. А. Дубайська декларація про відкриті освітні ресурси 2024 року та перспективи системи вищої освіти в Україні	175
Ярич І. Я. Професійна освіта в умовах інноваційних викликів: перспективи та модернізація	179
Kuzmina I. Y., Kuzmina O. O. Education as a strategic resource of innovative development of Ukrainian society	185
Matviienko L. H. The use of open educational resources (OER) in the professional training of students	189
Oliinyk V. V. Innovative teaching methods for student success	192

Секція II ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА

Білоус С. О. Електронні сервіси та системи для юристів в Україні	196
--	-----

Гиренко В. В., Майданюк В. П Веб-застосунок для криптографічного захисту файлів	200
Десятнюк Л. Б., Шубіна Л. Ю. Базові концепції інформаційних технологій в медицині.....	205
Дудкіна Ю. О. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на електронні докази в цивільному процесі.....	208
Дьяковська Г. О., Алієва О. Г., Копійко С. С. Цифрова трансформація суспільства: техніка як актант і мережеві агенти.....	213
Кудряшов А. Д. Аналіз проблем формування особистих звичок та роль цифрових інструментів у їх подоланні (на прикладі веб- застосунку "Habits Tracker")	216
Кузнецова В. А. Основні напрямки цифрової трансформації суспільства, її значення, досягнення та перспективи	220
Лучковська К. В. Захист персональних даних в умовах цифрового суспільства	224
Мамиченко С. А. Soft skills як запорука професійної майстерності педагога в умовах цифрових трансформацій.....	228
Райковська І. Т. Диджиталізація стратегічного аналізу: трансформація аналітичних процесів у цифрову епоху	232
Романов Д. О. Світовий досвід використання комп'ютерних тренажерів у кібербезпеці	236
Ткаченко В. В. Інтелектуальне управління операціями – роль штучного інтелекту.....	239
Ушакова-Кирпач І. М., Дідик В. А. Краудфандинг як інструмент підтримки соціальних проєктів	242
Худолей І. І. Аналіз можливостей використання відкритих геоінформаційних сервісів (на прикладі OpenStreetMap).....	245

Шишкіна О. В., Волошин Д.М., Малихін А. Г. Роль фінансових посередників у створенні та впровадженні інноваційних фінансових продуктів в умовах цифровізації	249
Щерба В. В. Цифрова трансформація правової системи вплив інформаційних технологій	253
Яремчук К. А. Роль електронного судочинства в суспільних відносинах	257
Ярошук В. О., Крушинська А. В. Кіберстрахування як інструмент фінансової безпеки в умовах цифровізації.....	261
Riepin O. V., Vykova T. A. Augmented reality technologies as a transformative tool in tourism	266

Секція III ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Адаменко В. О. Сучасні вебсервіси для управління освітнім процесом: переваги та недоліки	270
Бикова Т. А. Використання цифрових технологій для проєктування авіаційної техніки.....	274
Боб О. В. Системи автоматичної перевірки рішень у програмуванні: аналіз та вибір платформи для освітнього середовища	277
Богданова Н. Г. Цифрова революція в освіті: як технології формують майбутнє науки.....	281
Веретюк Т. В. Цифрова грамотність викладача-філолога в умовах трансформації освіти	284
Вінник О. М. Створення інтерактивного онлайн-посібника для підготовки до єдиного вступного іспиту з англійської мови. Практичний досвід	289

Гандзюк О. М., Валецький Ю. М. Цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях: нові перспективи для комунікативної підготовки парамедиків і фармацевтів	293
Гнатюк С. М., Лупаренко С. Є. Вплив сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на освітній процес	297
Гуліч О. О. Штучний інтелект у формуванні іншомовної компетентності: психолінгвістичний аспект	300
Євсєєв Т. Є., Аброскін Ю. Ю. Розробка навчального модуля з елементами гейміфікації для вивчення методів шифрування.....	305
Зеленюк О. С., Іванова Н. Г. Цифровізація мовної освіти: структура та стратегії розвитку youtube-каналу @ivanka.ispanka	308
Іванова Н. Г., Коптіна Д. В. Інновації у викладанні іспанської мови для початківців: аналіз відеоуроку Youtube-каналу Іванка Іспанка.....	314
Кожевников П. П. Використання цифрових технологій в процесі підготовки здобувачів спеціальності А5 «Професійна освіта»	318
Колесников К. В. Кроки впровадження STEM-технології навчання для підготовки фахівців фізкультури і спорту	321
Коломоєць Ю. В., Ткачук В. В. Напрями впровадження штучного інтелекту в контексті фахової передвищої освіти	326
Курепін В. М. Цифрові технології у навчанні та наукових дослідженнях: виклики, перспективи, напрямки розвитку	328
Листопад О. А., Листопад Н. Л. Хмарні платформи для зберігання та обробки науково- дослідної інформації.....	331
Лучко Ю. І. Трансформація ролі викладача у вищій освіті в контексті впровадження штучного інтелекту	337

Мазур І.-С. В. Роль інноваційних інструментів вебдизайну у професійній підготовці фахівців ІТ	341
Маловецька Н. Г. Використання інструменту Exam.Net для підвищення якості та об'єктивності оцінювання	345
Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб формування валеологічної культури дітей дошкільного віку.....	348
Наумук І. М. Фактчекінг у наукових та технічних публікаціях	353
Недо А. О., Герасін О. С. Огляд сучасних судових робіт	357
Носова Н. І. Можливості використання цифрових технологій та імплементатії цифрових рішень в освітній процес й науково- дослідницьку діяльність на сучасному етапі технологічного розвитку в Україні	361
Одинцова Г. С. Використання цифрових інструментів для створення текстів «нової природи»	364
Олійник В. В. Проектно-орієнтований підхід до навчання технології 3D-друку у професійно-технічній освіті	367
Пирх Є. О. Використання віртуальних лабораторій у закладах професійної освіти	371
Роботько Д. О. Вимоги до програмного забезпечення інформаційних систем управління знаннями	375
Романюк О. Н., Мазур В. В. Роль конкурсів з веб-дизайну для студентів України	378
Романюк О. Н., Романюк О. В., Ковальова Ю. О. Роль мистецьких компетенцій для студентів	382

Санін В. С.

Аналіз проблем цифровізації освіти та автоматизації діяльності
закладу вищої освіти 388

Свинчук О. В., Котова А. А.

Програмне забезпечення для підвищення живучості підсистеми
сонячних панелей системи генерації, розподілу та зберігання
енергії 392

Свинчук О. В., Мангуплі Ю. Д.

Програмне забезпечення для підвищення живучості підсистеми
акумуляторних батарей системи генерації, розподілу та
зберігання енергії 395

Свинчук О. В., Руденко О. С.

Програмне забезпечення для резервного копіювання даних
системи генерації, розподілу та зберігання енергії на основі
методів машинного навчання 398

Свинчук О. В., Савчин А. Р.

Програмне забезпечення для підвищення функціональної
стійкості гібридного інвертора та системи генерації, розподілу
та зберігання енергії 401

Столяр Д. Б., Лаврів Л. П.

Застосування віртуальної та доповненої реальності для
навчання медичних працівників у віддалених регіонах 404

Сторожук Ю. В.

Адаптивна генерація навантаження в тестуванні продуктивності
програмного забезпечення 407

Харламова Л. Д.

Інтеграція технологій штучного інтелекту у процес навчання
математики 410

Хижан А. О., Терещенко Н. Ю., Хижан О. І.

Цифрові інструменти обрахунку результатів хроматографічного
аналізу 416

Храпач А. І.

Аналіз інструментів Google Workspace For Education для
покращення процесів викладання та навчання 419

Циганенко Д. М.

Цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях 423

Четверик В. К. Генеративний штучний інтелект у контексті навчання іноземних мов здобувачів ЗВО	428
Чорна А. В., Христовой Д. Ю. Використання штучного інтелекту для автоматизації створення мультимедійного контенту.....	433
Шикиринська О. В., Толстяк А. І. Потенціал дидактичних комп'ютерних ігор у формуванні цифрового громадянства старших дошкільників	438
Шубін Л. А. Дослідження можливостей бібліотеки OpenCV для цифрової обробки зображень в рамках дисципліни "Системи розпізнавання образів"	441
Шубна О. Ю. Використання сучасних цифрових технологій для впровадження принципів професійної орієнтації в інженерному та графічному навчанні	444
Ярич І. Я. Технологія web-квесту як засіб розвитку фахової компетентності сучасного педагога закладу професійної освіти.....	447
Ярошук В. О., Фасолько Т. М. Розв'язання задач лінійного програмування із застосуванням програмного засобу Microsoft Excel.....	452
Grod I. M. Computer experiment as a tool for deepening knowledge of differential equations	457
Ivannikov T. O. Leveraging cloud computing to advance scientific cooperation and higher education.....	459
Ivanova R. Y. Digital legal education and the role of international organizations in promoting rule of law through technological innovation.....	461
Lishchenko A.-M. L., Yuvkovetska Y. O. Opportunities and challenges of using artificial intelligence in education: between automation and humanization of the learning process	464

Tverdokhliebova N. Y., Yevtushenko N. S. Using digitalization tools in training specialists in the field of occupational safety	467
--	-----

Zazdravnov A. A., Shapkin V. E. Experience of using distance smart learning on electrocardiographic diagnostics for interns in the specialty "General Practice – Family Medicine"	471
---	-----

Секція IV **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І ЗАВДАННЯ ІТ-ГАЛУЗІ**

Власов Д. О., Наумук О. В. Розробка засобів визначення виробника мережного адаптера на основі MAC-адреси	475
---	-----

Гайтан О. М., Фещенко Д. О. Застосування штучного інтелекту в тестуванні програмного забезпечення	478
--	-----

Герасименко Д. І., Наумук О. В. Аналіз бібліотек для генерації синтетичних даних на мові Python	482
--	-----

Древинський В. В. Розробка програмного забезпечення системи корпоративних комунікацій з використанням блокчейн технології	486
--	-----

Золотарьов П. Р. Розробка та дослідження роботи фреймворку автоматизованого тестування в галузі освіти і дошкільного навчання	488
--	-----

Зорін Н. О., Терейковська Л. О. Семантична сегментація об'єктів будівництва	491
---	-----

Малярчук М. П. Spark як засіб ефективної обробки Big Data	494
---	-----

Масьома В. Т. Безпека даних: хмарні сховища, кібератаки та захист даних	497
---	-----

Наумук О. В. Протоколи безпеки в сучасних комп'ютерних мережах: VPN, IPSEC, SSL/TLS	501
--	-----

Наумук О. В., Колінько П. О. Аналіз трендів у дизайні UI: як фронтенд адаптується до сучасних вимог	505
Пронченко А. В., Наумук О. В. CSS-фреймворки: аналіз підходів розробки на Bootstrap і Tailwind.....	509
Прус Б. В. Життєвий цикл розробки мобільної системи для інтелектуального агрегування медіаконтенту	512
Прус О. В., Коваленко О. О., Майданюк В. П. Моделювання й впровадження оптимізації продуктивності на етапах життєвого циклу багатопроєктного середовища	515
Романенко С. О. Шляхи покращення продуктивності систем реального часу шляхом оптимізації алгоритмів паралельної обробки на гетерогенних обчислювальних середовищах	524
Романюк О. Н., Завальнюк Є. К., Бобко О. Л. Напрямки підвищення продуктивності та реалістичності формування тривимірних графічних зображень.....	528
Романюк О. Н., Майданюк В. П., Нечипорук М. Л. Особливості шифрування графічних зображень	533
Романюк О. Н., Майданюк В. П., Романюк О. В. Аналіз сучасних архітектур GPU	538
Романюк О. Н., Майданюк В. П., Романюк О. В., Новосельцев О. О., Мельник А. В. Використанням паралаксного текстуровання для підвищення реалістичності формування тривимірних зображень	543
Романюк О. Н., Романюк О. В. Перспективні напрями розвитку розподілених баз даних	551
Рягузов О. О. Розробка модуля Transaction & Log Analytics: досвід виробничої практики	554
Ткачук В. І., Майданюк В. П. Налаштування Windows з використанням системного реєстру	557

Форкерт П. П.

Універсальний синтаксис виклику функцій в діалекті мови
програмування GO 561

Шевченко І. В.

Узгодженість даних: strong vs eventual consistency 565

Haitan O., Chebotariov O.

Developing an adaptive pfm tool for Ukrainian users: the case of
Grosholiub..... 569

Voloboieva A. O., Ivashchenko D. O.

English at international tech conferences: opportunities and
challenges for non-philological majors in esp contexts 571

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РОЗПОДІЛЕНИХ БАЗ ДАНИХ

Романюк Олександр Никифорович

*Д.т.н., професор кафедри програмного забезпечення
Вінницький національний технічний університет*

Романюк Оксана Володимирівна

*К.т.н., доцент кафедри програмного забезпечення
Вінницький національний технічний університет*

Анотація. Проаналізовано перспективні напрямки розвитку розподілених баз даних

Prospective directions for the development of distributed databases.
Promising directions for the development of distributed databases.

Перспективні напрями розвитку розподілених баз даних охоплюють низку технологічних і архітектурних інновацій, спрямованих на підвищення ефективності, масштабованості та надійності обробки даних у розподілених середовищах. Одним із ключових напрямів є підтримка глобально-розподілених транзакцій з низькою затримкою, що досягається за рахунок використання алгоритмів консенсусу та гібридно-логічного часу, як у системах Google Spanner чи CockroachDB. Це дозволяє забезпечувати узгодженість даних у реальному часі між дата-центрами, розташованими на різних континентах. Іншим важливим вектором є розвиток edge-комп'ютингу, де бази даних функціонують безпосередньо на периферійних пристроях, підтримуючи локальне зберігання, офлайн-режим роботи та асинхронну реплікацію для забезпечення безперервного доступу до даних незалежно від підключення до централізованої інфраструктури. У контексті хмарних обчислень набувають популярності безсерверні бази даних, які дозволяють розробникам не керувати інфраструктурою вручну, а натомість сплачувати лише за фактичне використання, отримуючи автоматичне масштабування, надійність і зручність. Ще одним перспективним напрямом є інтелектуальна маршрутизація запитів та автошардінг, що дозволяє системам самостійно адаптувати структуру зберігання даних залежно від характеру навантаження та географічного розташування користувачів. Усе більше значення має можливість

роботи у мультихмарних середовищах із гео-реплікацією, високою доступністю та відмовостійкістю, що дає змогу уникати залежності від одного постачальника хмарних послуг. Окрім цього, активно розвиваються мультимодельні бази даних, які поєднують реляційну, графову, документоорієнтовану та часову моделі в єдиній системі, забезпечуючи гнучку обробку різнорідних даних. Важливим також є вдосконалення засобів безпеки — від шифрування на рівні окремих документів і атрибутів до застосування концепції zero-trust та виконання обчислень над зашифрованими даними. У сучасних умовах зростає потреба в інтеграції інструментів машинного навчання безпосередньо в базах даних, що дає змогу виконувати AI/ML-аналітику без необхідності експорту великих обсягів інформації. Усі ці напрямки формують нову парадигму розвитку розподілених баз даних, що поєднує ефективність, масштабованість, безпеку та адаптивність до нових викликів цифрової епохи.

Подальший розвиток розподілених баз даних тісно пов'язаний із вимогами до обробки великих обсягів потокових даних у режимі реального часу. Зростає інтерес до інтеграції механізмів потокової обробки безпосередньо в розподілену СУБД, що дозволяє зменшити затримки при обробці телеметрії, логів, подій від IoT-пристроїв та фінансових транзакцій. Водночас актуальним залишається напрям оптимізації гібридних робочих навантажень — аналітичних і транзакційних— у межах єдиної бази даних. Такі системи, як Google BigQuery, Snowflake або YugabyteDB, демонструють приклади конвергенції аналітики та транзакцій у масштабованому середовищі. Перспективним також є впровадження самоналаштовних механізмів на базі машинного навчання — наприклад, автоматичне визначення індексів, адаптивна оптимізація запитів, динамічне балансування навантаження. Інтелектуальні модулі дозволяють системі самостійно адаптуватися до змін у структурі запитів і розподілі даних, що значно підвищує ефективність без участі адміністратора. Окрему нішу формують розподілені бази даних, орієнтовані на забезпечення конфіденційності, де розвиваються концепції федеративного зберігання та обробки, зокрема у сфері охорони здоров'я, фінансів та публічного управління. Такі системи підтримують обробку запитів у зашифрованому вигляді або виконання обчислень лише в межах

довірених середовищ. Також зростає потреба в інтероперабельності та сумісності розподілених баз даних із сучасними датафрейм- та граф-аналітичними системами, зокрема Apache Arrow, Neo4j, GraphQL-серверами тощо. Це дозволяє інтегрувати бази даних у ширший екосистемний ландшафт хмарних платформ, AI/ML-фреймворків і візуалізаційних інструментів. Нарешті, перспективним напрямом залишається розробка механізмів консистентного зберігання в умовах сильно динамічних середовищ, таких як мобільні мережі 5G/6G або супутникові канали зв'язку, де мережеві умови змінюються непередбачувано, але від бази даних очікується надійна доставка, узгодженість і реакція в режимі реального часу. Усе це свідчить про еволюцію розподілених СУБД у бік гнучких, адаптивних і розумних систем нового покоління, здатних підтримувати критично важливі застосунки в умовах масштабованості, мобільності та високої складності.

У найближчому майбутньому розподілені бази даних дедалі частіше використовуватимуть декларативні підходи до опису політик доступу, розподілу даних і узгодженості, що полегшить розробку складних розподілених застосунків без необхідності глибокого занурення в низькорівневу інфраструктуру. Зокрема, мова йде про застосування концепцій «policy-as-code» і «data-as-code», де правила реплікації, географічного розміщення, кешування, квотування чи політик шифрування можна буде описувати декларативно у вигляді конфігураційних файлів. Це відкриває нові можливості для автоматизованого керування великими розподіленими системами в реальному часі, з дотриманням вимог законодавства щодо зберігання даних у певних регіонах.

Також спостерігається трансформація моделей узгодженості: замість традиційної строгої узгодженості, яка вимагає високих витрат на синхронізацію, все частіше використовуються гібридні або слабкоузгоджені підходи з компенсаційними механізмами. Це дозволяє системам залишатися доступними навіть при збої частини вузлів або мережевій ізоляції. Особливо це актуально для глобальних застосунків із великою кількістю одночасних користувачів.

У контексті Web3 та блокчейн-технологій розвивається клас розподілених баз даних на основі децентралізованих принципів, де замість централізованого контролю використовується консенсус усіх

учасників мережі. Такі підходи реалізуються у вигляді децентралізованих сховищ і баз даних нового покоління (OrbitDB, BigchainDB), які підтримують криптографічну незмінність записів, аудит і прозорість.

Ще одним перспективним напрямом є інтеграція квантово-безпечних криптографічних протоколів у розподілені СУБД, з метою захисту даних від майбутніх загроз з боку квантових обчислень. Такі дослідження вже проводяться в рамках захищених каналів обміну, автентифікації вузлів та шифрування атрибутів.

Окремо варто виділити зусилля, спрямовані на екологічну та енергетичну ефективність розподілених СУБД. Зростаюча обчислювальна складність і глобальна масштабованість вимагають нових методів оптимізації споживання ресурсів. Це включає енергоефективні протоколи реплікації, адаптивну активність вузлів залежно від навантаження, і навіть вибір розміщення даних з урахуванням енергетичної інфраструктури регіону.

Таким чином, розвиток розподілених баз даних виходить далеко за межі лише підвищення продуктивності — він охоплює нові парадигми безпеки, управління, етичності та екосистемної інтеграції, забезпечуючи фундамент для цифрових платформ майбутнього.

РОЗРОБКА МОДУЛЯ TRANSACTION & LOG ANALYTICS: ДОСВІД ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Рягузов Олексій Олександрович
здобувач вищої освіти групи М-314-і
спеціальності 122 Комп'ютерні науки
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

Анотація. У сучасному IT-ландшафті бізнес-додатки генерують сотні тисяч телеметричних повідомлень та логів щохвилини, що призводить до надмірного навантаження на інструменти моніторингу й ускладнює швидке виявлення причин падіння сервісів. Виробнича практика в межах платформи Cisco AppDynamics передбачала створення модуля Transaction & Log Analytics, який у реальному часі збирає, обробляє й візуалізує метрики транзакцій та журнали подій, використовуючи контейнеризовані сервіси з автоматизованим

Наукове видання

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені Богдана Хмельницького)

Відповідальний редактор
Відповідальний секретар
Технічний редактор

Круглик В.С.
Сіциліцин Ю.О.
Кожевников П.П.

вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, Запорізька область,
Україна, 69000

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

